

Detektiw romanlaryň täze we zehinli ýazyjysy Nurhan Ýşkyn bilen söhbetdeşlik

Category: Kitapcy, Romanlar, Söhbetdeşlik, Sözler

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Detektiw romanlaryň täze we zehinli ýazyjysy Nurhan Ýşkyn bilen söhbetdeşlik

DETEKTIW ROMANLARYŇ TÄZE WE ZEHINLI ÝAZYJYSY, "GANHORUŇ ÖTÜŇJI" we "GEÇMIŞDEN GELEN JELLAT" ATLY DETEKTIW ROMANLARYŇ AWTORY NURHAN ÝŞKYN BILEN SÖHBETDEŞLIK

- – Salam Nurhan hanym. Iki sany ajaýyp detektiw romanyň ýazyjysy bolan Nurhan Ýşkyny bize tanadyp bilmersiňizmi?
- – Daşary ýurtda ýaşaýan göçegçi maşgalanyň ikinji çagasy bolup dünýä indim we daşary ýurtda ulaldym. Bilimi Germaniýada

aldym. Maşgalaly we iki çagam bar. Häzir Izmirde ýaşaýaryn, aslym Siwasdan. Kitap okamagy we çagalary gowy görýärim. Syýahat etmäge we täze-täze zatlar öwrenmäge, syrly wakalara bolan aýratyn gyzyklanmam bar.

● – Nurhan Yşkyn haçan ýazyp başlady? Kitap ýazmak pikiri haçan kelläňize geldi?

● – Kitap ýazmak ýaly pikir asla oýumda-hyýalymda-ýokdy. Bir gün gijara maşgalam bilen öýde otyrkam kitap ýazjakdygymy aýtdym. Geňirgenen bolmady. Olar maňa indiwiđiň şahsy ösüşi boýunça ýazar öýtdüler. Ýöne men detektiw žanryndan ýazjak diýdim welin haýran galdylar. Şonda olaryň seredişleri häzirem ýadymda. Şol wagt "Ganhoruň ötünjiniň" ilkinji 30 sahypasyny bir depdere ýazdym. Ony okap berenimde, yzyny dowam etdirmegä ruhlandyrdylar.

● – Detektiw žanrynda kitap ýazmagy haçan niýetiňize düwdüňiz? Bu žanry saýlap almagyňyzda aýratyn bir sebäp barmy?

● – Detektiw, dartgynly wakaly, psihologiki, dini we taryhy kitaplary aýratyn gyzyklanyp okaýaryn. Aýratyn täsir eden zat ýok. Okaýarkam menem şu žanrda kitap ýazyp biljekdigimi duýdum. Ynanaýyň, ýazmazdan öň menem şeýle boljagyny bilemokdym.

● – Ilkinji kitabyňyz bolan "Ganhoruň ötünjiniň" başynda merhum kakaňyza sizi mähir-muhabbet bilen kemala getirendigi üçin minnetdarlyk bildirip, iňňän gowy jümleleri ýazyp, aýratyn bir hususa ünsi çeken ekeniňiz. Mähir-şepagatdan mahrum galan we urlup-söglüp ulalýan çagalary şu gün we gelejekde nirelerde görüp biljekdigimize yşarat edipsiňiz. Siziň pikiriňizçe mähir-muhabbetiň ýok öýünde ulalan çagalaryň durmuşda bagtly bolup bilmek mümkinçiligi we şahsy taýdan sagdyn bolmak mümkinçiligi näderejededir? Bu meselä has içgin çemeleşen ýazyjy hökmünde adamlaryň şeýle çagalara we şahslaea garşy tutumy, ýerine ýetirilmegi hökmany işler nähili bolmaly diýip pikir edýärsiňiz?

● – Men ähli çagalaryň we şahslaryň bigünä dogulýandygyna tüýs ýüregim bilen ynanyryn. Zorluk-sütemiň başy maşgalada başlaýar we kiçijik ýürekler iň ýakyn hossaryndan urlup-söğülandigi üçin muny içine salýarlar, ýokuş görýärler. Şeýle çagalar ulalyp jemgyýete goşulanda kadaly hereketleri etmeýär. Olar ýa-ha öz gören horluklaryny öz aýalynyň we çagalarynyň başyndan inderýär, ýa-da turuwbaşdan içini hümledig gezip, sähel zada ürküp duran, gorkak we özüne ynamsyz kişi bolup ýetişýär. Adamlaryň jemgyýetde gabat gelýän şeýle kişilere, olaryň birmahallar günäsiz we arassa bolandyklaryny göz önüne getirip, mähir-şepagat duýgusy bilen seretmekleriniň gerekdigine ynanyryn. Bu babatda ilkinji nobatda pedagoglar has galjaň bolmaly. Sosiologlar bilim ojaklarynda şeýle çagalaryň ene-atasyna-da sapak geçmeli. Çaga özüne bolan ynamy ilkinji nobatda öz maşgalasyndan alýar. Häzir dünýäniň her ýerinde çagalar zorluk-süteme sezewar bolýar. Bu bolsa ynsan hökmünde, ene hökmünde meni diýseň gynandyrýar. Çagalaryň goýberen kiçijik bir ýalňyşlygy zerarly ilki okuwyndan, soňra jemgyýetden çetleşdirilmegi örän gynandyrýjy ýagdaý. Eýse her çaga söýülmäge, eý görülmäge, derejelenmäge mynasyp dälmi näme?!.

Bu janagyryly meselä degişli döwlet edaralarynyň we sosial gatlaklaryň has jogapkär çemeleşmeklerini isleýäris. Bir çagany ýa-da şahsy jemgyýete peýda adam ýetip ýetişdirmegiň gamyny iýmeliidir. Çünki olaryň hemmesi biziň öz çagalarymyz ahyryn!

● – Täze çykan kitabyňyz "Geçmişden gelen jellat" öňki "Ganhoruň ötünji" romanynyň dowamyna meňzeýär. Soňky ýazjak kitaplaryňyzda-da baş komissar Aýliniň we onuň kömekçisi Sinanyň üstüni açýan jenaýatlary barada gürrüň berýän dowamly eserleri okarysmy? Jogabyňyz "Hawa" bolsa, onda muňa meniň bilen birlikde begenjek okyjylar-a kän bolar. □

● – Şu wagt Aýlin komissaryň üçünji kitabyňyň üstünde işleýäris. Hawa, tapgyr kitaplaryň birnäçesini ýazmak maksadym bar. Okyjylarymdanam bu boýunça haýyşlar alýaryn (ýylgyrýar).

● – Saýlap alan baş gahrymanyňyz zenan obrazy. Bu obrazy döredeniziňde nämeleri pikir etdiniz, ony nähili şekillendirdiniz, Aýlin komissaryň obrazyny janlandyrmagyňyzda size täsirini ýetiren merdemsiz aýallar hökman bolandyr. Baş gahrymanyňyzyň aýal bolmagynyň aýratyn bir sebäbi barmy?

● – Ynansaňyz, Aýlin komissaryň obrazyny döredenimde şeýleräk obraz bolsun diýib-aýazmandym. Kitaby ýazanymda ol öz-özünden sahna çykdy oturyberdi. Baş gahrymanymyň aýal bolmagynyň bir sebäbi bolsa, zenanlarymyzyň öz güýçleriniň nämelere ýetýändigini görmeklerini we olaryň her hili ýagdaýda ýaradylyş taýdan islendik kynçylygy ýeňip geçip biljek ukyba eýediklerini ýatlatmak isledim.

● – Nurhan Ýşkyn gelejekde başga žanrlarda-da eser ýazarmyka?

● – Elbetde, psihologik triller we şahsy kämilleşme (kişisel gelişim) boýunça ýazmagy meýilleşdirýäris.

● – Çagalyk, durmuş we ulalmak... Bu sözleriň siziň leksikonyňyzdaky ýeri nähili?

● – Çagalyk ~ şahsyň ertirki gününde sagdyn, erk-ygtyýarly kemala gelşine täsirini ýetirýän iň möhüm döwür. Durmuş bolsa ýaşan pursatymyzsa bar bolmakdyr. Ulalmak... şahs ýaşy ulalsa-da içinde hökman çagalyk ruhuny saklap galmaly we iň ownuk wakadanam bagtlylygyň alamatyny tapmaga çalyşmaly.

● – Bir ýazyjynyň jemgyýetdäki sosial jogapkärçiligi Nurhan Ýşkynyň pikiriçe nähili bolmaly?

● – Daş-töwereginde ýa-da ýaşan ýurdunda görýän jemgyýetçilik nogsanlyklaryny içgin öwrenip, gerekli hususlardan peýdalanyň, adamlaryň gözyetimini giňeltmäge, göräýmäge ähmiýetsiz görüňän iň kiçijik problemany hem seljerip görmäge, düşündirmäge we bilýänlerini paýlaşmaga çalyşmaly.

● – Nurhan hanym, bu ajaýyp söhbetdeşligiňiz üçin çäksiz hoşallygymyzy bildirýäris. Sözümizi jemlemänkä aýtjak-goýjak

başga-da sözüňiz bolsa aýdyp otur?

● – Ilki bilen-ä menem size bu gyzykly söhbetdeşligi gurnanyňyz üçin minnetdarlygymy bildirýärim. Siziň üstüňiz bilen ähli okyjylaryma minnetdarlygymy bildirip, olara köp-köp dogaýy salamlarymy ýollaýaryn. Janlary sag, başlary dik bolsunlar! Sowalyňa gezek gelende bolsa, birnäçe jümle aýdyp galaýyn. Men neşir edilen iki kitabymy sap detektiw temasynda ýazmadym. Birinji kitabynda urlup-söglüp ulalan çaganyň nähili ganhora öwrülişini beýan etdim. "Geçmişden gelen jellatda" bolsa bir aýalyň başdan geçiren trawmasyny we onuň uzak wagtlap başyndan geçirenlerini gürrüň bermäge çalyşdym.

Durmuşdan alnan wakalary we maglumatlary çeperleşdirip kitaplarymy hasam baýlaşdyrdym. Indiki ýazjak eserimem dünýäde we ýurdumyzda iň wawaly mesele bolan çagalarymyz hakynda bolar.

Eserlerimde özümizi, ýagşylygy, söýgini we dostlugy, "men" däl-de BIZ bolmagy ýatlatmagy we söýginiň ähli böwetleri ýykjakdygyna bolan ynanjymy ýazmaga çalyşýaryn. Okyjylarym meni okadygyça menem ýazyjylygymy dowam etdirerin. Size we ähli okyjylarymyza ýene-de bir gezek minnetdarlygymy bildirýärim.

Söhbetdeş bolan: Aýşe Ünsal.

edebiyathaberleri_2017 Söhbetdeşlik